

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

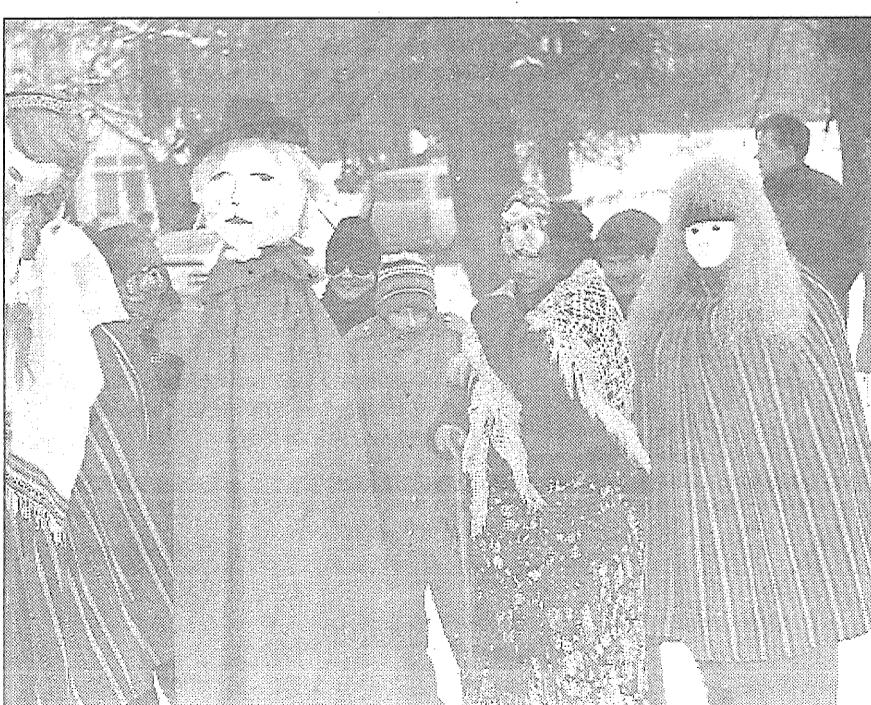
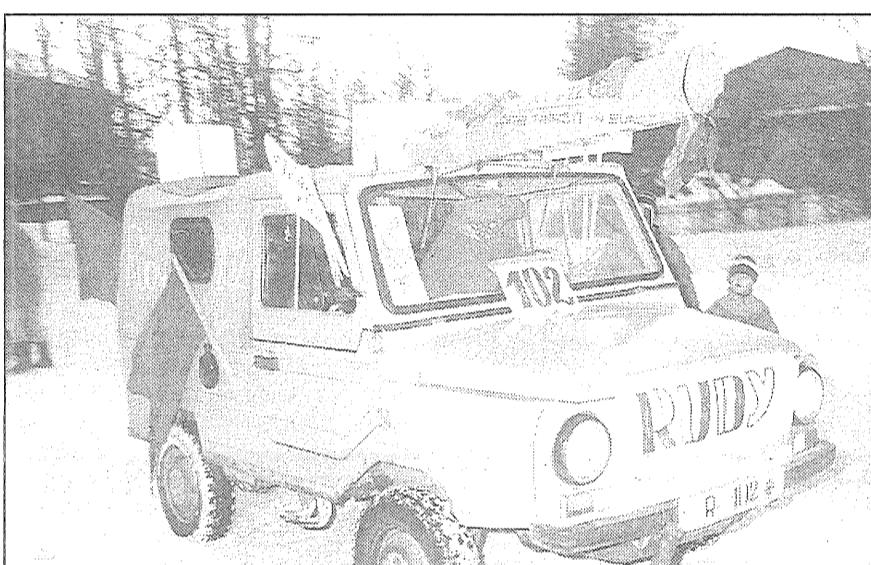
• Trešdiena, 1996. gada 7. februāris

• Nr. 10 (6661)

Četri tankisti un suns, valsts budžets un citi...

Visā Eiropā ir karnevālu laiks. Dienas, kad ar uzliktām maskām mēs pieņemam citu veidolu un klūstam tie, kas dzīvē neesam bijaši. Vai arī pilnīgi otrādi — uz dažām stundām parādām patieso seju, bet ikdienā nēsājam masku. Preiļieši ikdienišķo masku vietā citas bija uzlikuši Sveču dienas pēcpusdienā un novakarē...

Turpinājums tekstam un fotogrāfijām sekos.
Lasiet «Novadnieku» sestdien!

Vietējās ziņas

Plūdi draudot arī

Preiļu rajonam

◆ Ledus sastrēgumi un to izraisītie plūdi pavasarī varētu apdraudēt 72 atsevišķas teritorijas Latvijā, kuru vidū varētu gadīties arī mūsu Livāni.

Tā uzskata Zemessardzes speciālisti, kuri kopā ar Civilās aizsardzības centru un vietējām pašvaldībām apzinājuši situāciju. Viņi jau aprēķinājuši, ka nepieciešami vismaz 35 tūkstoši latu, lai nodrošinātu nepieciešamo sprāgstvielu daudzumu un autotransporta apgādi ar benzīnu.

Plūdu lietu republikas valdības vīri nōmuši pie sirds, jo izveidota valsts operatīvā komisija ārkārtas situācijai pavasara plūdu periodā. Šajā komisijā darbosies arī Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Ilmārs Melušķans. Pašlaik ASV speciālistu vadībā notiekot ipaši treniņi, kuros spridzinātāji papildinot zināšanas ledus sastrēgumu spridzināšanā un likvidēšanā.

Atkal — budžets

◆ Šodien Rīgā atkal notiek Latvijas Pašvaldību savienības kārtējā tikšanās ar Ministru kabinetu.

Beidzot ir jājapspriež vienošanās protokols starp abām pusēm. Lielākais kļūpšanas akmens celā uz saprašanos, protams, ir šī gada budžeta projekts, kuru Saeima gan pieņemusi pirmajā lēpīgumā, bet pašvaldības ir palikušas ļoti neapmierinātas, jo viņu daļa republikas budžetā krietni sarukusi.

Jauni kadri rajona padomē

◆ Rajona padome bija izsludinājusi konkursu par divām jaunām štata vietām rajona attīstības un plānošanas nodaļā. Nodaļa tagad papildinājusies ar lauku attīstības plānotāja un projektu dajas vadītāja amatām.

Irēna Šaitere: «Būšu lauku attīstības plānotāja. Manā uzmanības lokā — visas problēmas, kas saistītas ar lauksaimniecisko ražošanu, kā arī sociālie un izglītības jautājumi laukos. Patlaban vācu informāciju vietējās pašvaldībās par cilvēkiem un firmām, kas nodarbojas ar kokapstrādi, lai pēc tam meklētu sadarbības partnerus Vācijā produkcijas realizācijai.

Otrs svarīgākais uzdevums ir meklēt ekoloģiski tiras lauksaimniecības produkcijas noīetu Dānijā. Vēlēšanos sadarbīties izteikusi Dānijas Storstromas grāfiste. Kolēģi jau atstūjuši priekšlikumu projektu, kas mums ir jāizpēta un jāizvērtē. Ekoloģiski tirai lauksaimniecības produkcijai Rietumos ir plašs noīeta tīrgus, kas mūsu zemniekiem būtu ļoti izdevīgi.»

Inese Kursīte: «Projektu daļas vadītāja galvenais uzdevums ir uzturēt sakarus ar ārziņiem visos jautājumos, kas varētu būt izdevīgi mūsu rajonam. Tas nozīmē, ka būšu atbildīga par to, kā virzīsies uz priekšu visdažādākie sadarbības projekti gan pie mums, gan valstīs, ar kurām strādāsim.»

Tranzītu banka meklē sadarbības partnerus

◆ Pagājušajā nedēļā Preiļos bija ieradies komercbankas Baltijas Tranzītu banka viceprezidents Anatolijs Pupčonoks. Viņš tikās ar rajona padomes priekšsēdētāju Ilmāru Melušķānu, Preiļu pilsētas domes priekšsēdētāju Oļegu Hlebnikovu un Līvānu pilsētas domes priekšsēdētāju Visvaldi Gercānu.

Kā pastāstīja Olegs Hlebnikovs, komercbanka ir ieinteresēta sadarboties ar pašvaldībām, jo tās lauku rajonus praktiski ir gandrīz vienīgās, kas var dot reālas garantijas kredītu atgriešanai, ieķilājot saņmus ipašumus.

Preiļu pilsētai ir vajadzīgs kredīts kurināmā iegādei. Vienīgā iespēja to saņemt šajā bankā — garantējot ar budžetu. Taču Finansu ministrija pagaidām to darit neatļauj. Ja Finansu ministrija šādai rīcībai piekritīs, Preiļu dome varēs saņemt 50 tūkstošus latu lielu kredītu kurināmā iegādei ar 29 procentus lielu likmi gadā.

Tranzītu bankas vadība izrādīja interesi arī par akciju sabiedrības «Preiļu siers» projektu elektrogenerators uzstādīšanai un trikotāžas fabriku, kas tagad gaida savu kārtu privatizācijai. Preiļu linu fabrikas atjaunošanai vajadzīga pārāk liela summa, kuras saņemšanai nav nepieciešamo garantiju.

Komercbankas viceprezidents tikās arī ar Preiļu rajona kooperatīvo sabiedrību savienības «Turība» priekšsēdētāju Leonārdu Šustovu.

L.Kirillova

Piemin Rīgas barikāžu aizstāvju

◆ Aglonas kultūras namā katru gadu janvāri uz atmiņu vakaru ierodas tie vietējā pagasta laudis, kas 1991. gada janvāri bija uz barikādēm, kas brauca uz Rīgu ar apnēmību un spītu stāties pret tiem, kas vēlējās nospiest uz ceļiem neatkarīgas valsts sargātājus.

Ari šogad, kad no šiem notikumiem jau aizritējuši pieci gadi, Aglonas kultūras namā tika organizēts sariņojums brīvības sargiem. Pagastā ir četrdesmit cilvēku, ko apvieno kopīgas atmiņas par barikāžu laiku.

Pagasta padome bija atradusi iespēju apmaksāt kafijas galdu, mūziku, sarūpēt nelielas dāvaniņas. Andris Trizna, Elīzēja Pitkeviča, Andris Daukšs, Ivars Verze, Valentīns Šnītķa — tie ir tikai daži no barikāžu aizstāvjiem, kas piedalījās atmiņu vakārā. Ar kādām domām viņi pavadīja šo laiku, par to stāstīja Stanislavs Gavars. Viņa filmētā un saglabātā video-kasetē savukārt ļāva palūkoties, kā Aglonā pirmo reizi tika pacelts sarkanbalt-sarkanais karogs.

Atmiņu vakārā skanēja Jāņa Zieda Ziediņa dziesmu koncerts — veltījums barikāžu aizstāvjiem, dejoja Rušonas pagasta kultūras nama bērnu deju kolektīvs.

L.Rancāne

Līdz 20. februārim pasta nodaļas un pie lauku pastniekiem var pasūtīt «Novadnieku» marštam un 1996. gada turpmākajiem mēnešiem.

Līvānu melioratīvās celtniecības valsts uzņēmums, ko izputinājusi pati valsts

◆ Privatizācijas aģentūras paziņojumi par tā vai cita uzņēmuma nodošanu privatizācijai nāk klajā vai ik dienu. Tā, pamatojoties uz MK 1995. gada 7. novembra rīkojumu Nr.666, Privatizācijas aģentūra ir paziņojuši, ka tiek likvidēts arī Līvānu melioratīvās celtniecības valsts uzņēmums, kurš pastāvējis kopš 50-tajiem gadiem.

Vēl pavism ne sen bijušais lauksaimniecības ministrs Dainis Ģēgers ļoti pārliecināsi solīja, ka meliorācijas uzņēmumi Latvijā būs vajadzīgi un ka tiem noteikti jānoturas. Taču šī turēšanās Līvānu MCVU atnesa tikai postu, uzņēmums grima parādos un ražošana tajā apstājās jau 1994. gada novembrī. Uzņēmumā, kurš pirms tam veica darbus lielos apjomos — nodeva pat 1000 ha meliorēto zemuļu gadā, katru gadu lika pa 1000 km drenāžas, veica mežu meliorāciju, augsnēs kalķošanu, tīrija ceļus, būvēja saimniecību ceļus utt. Taču jau no 1990. gada uzņēmums naudu par paveiktajiem darbiem regulāri vairs nesaņēma, tikai solījumus — strādājiet, gan jau gada beigās samaksāsim.

Īsti pagrimums iesākās, kad Aglonas bazilika Līvānu MCVU par veiktajiem darbiem palika parādā 22 tūkstošus latu, līdz ar to nesot lidzi virknī citu problēmu. Par to un par situāciju uzņēmumā šodien stāsta tā direktors Jānis Romāns, kurš meliorācijas sistēmā nostrādājis kopš 1969. gada: pēc LA Hidromeliorācijas fakultātes beigšanas Preiļu melioratīvās celtniecības pārvaldē līdz 1974. gadam; līdz 1981. gadam Jēkabpili; līdz 1982. gadam Lubānas PMK un kopš 1982. gada Līvānu melioratīvās celtniecības uzņēmumā. Viņš ir arī Latvijas Melioratoru biedrības biedrs kopš tās dibināšanas — 1993. gada 15. decembra.

Aglonas bazilikā sākām strādāt 1992. gadā. Sākumā par darbiem maksāja, vēlāk sākās strīdi par to, vai valsts dos naudu vai nē, bet pāvests bija jāsagaida, brauca no Rīgas komisijas, aģitēja. Es jau toreiz teicu SCO priekšniekam Haritonovam, — nestrādāsim, uzreiz nauda atrādīsies, ja mēs darbus izdarīsim, naudas nebūs. Man nepiekrita, jo kā tā var — bazilika taču. Un tā arī bija — no 1993. gada naudu neesam saņēmuši.

Sakarā ar ražošanas apstāšanos, no darba strādnieki bija jāatlaiž. Ja 1990. gadā mūsu uzņēmumā bija ap 380 strādājošo, tad šodien vairs tikai 4. Visiem vajadzēja izmaksāt atlaišanas pabalstus, kompensācijas par neizmantotajiem atvaiņinājušiem, par katru strādnieku visu nomaksājām, pat 1% sociālo nodokli, bet tos 37% es nevarēju nomaksāt, jo nebija no kā.

Pirmie, kurus samazināja, saņēma bezdarbnieka pabalstu, tie pēdējie 1994. gadā no darba atbrīvotie, vairs nē.

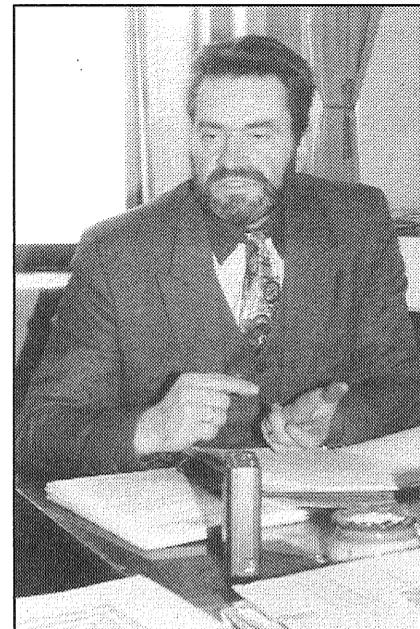
Par sociālā nodokļa nemaksāšanu es ar strādniekiem jau esmu 5 tiesas prāvās tiesājies un zaudējis, lai gan tiesā mani vajadzēja sūdzēt sociālās apdrošināšanas pārvaldei, jo tā ir viņu problēma, tāpēc, ka ar strādniekiem uzņēmums bija norēķinājies — atlaišanas pabalstus un kompensācijas izmaksājām visiem.

Sis sociālais nodoklis — 70 tūkstoši latu (ieskaitot parādu un kavējuma naudu) pašreiz ir vienīgais mūsu parāds. Kapitāla pietiku, lai šo summu nomaksātu, ja izdotos piedzīt no Aglonas bazilikas šos 22 tūkstošus latu. Vēl daži uzņēmumi mums parādā nelielas summas — aptuveni Ls 1000 katrs.

Es neesmu vainīgs, ka valsts nemaksā par padarīto darbu. Tas ir paradoxs — valsts pati nemaksā un vēl uzrēķina soda naudu — pati sevi soda. Ja es vēl būtu privātuzņēmējs, es atdotu savu mantu, bet šis ir valsts uzņēmums un, lai gan manta vērtības tajā ir ap 120 tūkstošiem latu, mana manta tā nav.

Soliņums samaksāt šo naudu par darbiem Aglonas bazilikā ir devuši Gailis, Birkavs, pats Aglonietis, Finansu ministrija utt. Teikt, ka mēs necinājāmies priekš mūsu strādniekiem, būtu negodigi. Arī Šķēle ir solījis, ka taisīs savstarpējos norēķinus, jo bazilika mums parādā, mēs parādā sociālajiem, un šos parādus norakstīs. Pagaidām gan mums neviens nekādus atvieglojumus nav devis. Finansu ministrija tā arī pateica — jums ražošana pārtraukta, jūs esat nodoti privatizācijai, privatizācijas komisijai nekādas materiālatbildības nav, viņi neko nedrīkst uzņemties un mēs neko nedrīkstam dot.

1993. gadā tapa nolikums par išpāsumu privatizāciju mūsu sistēmā, pēc tā apstiprināšanas tika izsludināta pretendenta piešķiršanās, un viņiem bija jāizstrādā privatizācijas projekti.

Viss mūsu objekts bija sadalīts 7 daļās, no tiem 3 ražošanas iecirkņi, kas veica tieši meliorācijas darbus, viens autotransporta iecirknis un garāžas. Toreiz, lai kaut daļēji saglabātu mūsu rajonā šo uzņēmumu ar speciālo tehniku, es pierunāju mūsu uzņēmumā strādājošos, lai viņi piešakās uz šiem objektiem.

Uz vienu objektu pieteicās Valērijs Baronovs — darbu vadītājs mūsu uzņēmumā, kurš izveidoja SIA «Līvānu meliorators» (tagad viņi objektu jau ir izpirkuši). Preiļu iecirkni, kurā bija ļoti laba tehnika ceļu būvniecībai (3 lielie MAZi, greideri, pašizgāzeji), paņēma Svetlana Krupko. Tagad tur ir SIA «Saltupe». Autotransporta iecirkni un garāžas pārējās pārējās un nodibināja SIA «Daugava 94» Vasilis Kirliko — bijušais celtniecības darbu vadītājs. SIA «Līvānu meliorators» un «Daugava 94» pārējām arī Līvānu MCVU saistības.

Ja paši uzņēmuma strādnieki privatizēja objektu, viņiem pēc nolikuma bija atlaide 5% no vērtības un maksājums 70% sertifikātos un 30% latos, pārējēm bija jāpērk par naudu. Pa šiem gadiem neviens no pietns pretendents tā arī nepieteicās, atbrauc, paskatās, ka neko sagrābt nevar, un atsakās. Jo objekti ir ļoti lieli, tur jāatver kāda ražotne un nauda jāiegulda attīstībā. Tāpēc jau 1995. gadā iznāca Ministru kabineta lēmums mūsu uzņēmumu nodot Privatizācijas aģentūrai, un no novembra mēs aģentūrai gatavojam dokumentus.

Mums palicis darbnīcu komplekss, atpūtas bāze Daugavas krastā Jersikā, nepabeigta 60 dzīvokļu māja, puse mājas Preiļos, Tirdzniecības ielā, noliktavas. Sporta zāli nopirkā Šurbokas kundze, tur tagad ir individuālais uzņēmums, pašreiz viņi veic pārbūvi un šajā ēkā ir kā paredzēts ierīkot lauksaimniecības tehnikas ražotāju pārstāvniecību.

Mūsu kantori paņēma katoļu baznīcu, un tagad tur ir klosteris. Uzņēmuma teritorija (8 ha) atrodas uz Līvānu Romas katoļu baznīcas zemes, bet ar viņiem mums nav konfliktu, baznīca ar uzņēmuma teritoriju izveidotajiem SIA ir ar mieru slēgt ilgtermiņa zemes nomas līgumu.

Darbnīcas mēs sakopām, katlu māju iekonservējām, lai nekas neaiziet postā.

Uzņēmumam ir arī divu stāvu dzīvojamā māja Jersikā. Lai to neizdemolē, aizmūrējām durvis, salikām metāla logus. Savulaik mežniecība to gribēja dabūt tikpat kā par velti, neizdevās, un tā uzbūvēja sev jaunu ēku par aptuveni 30 tūkstošiem latu, lai gan mēs prasījām 5 tūkstošus. Par velti vienu brīdi mājas varēja nodot tikai no bilances uz bilanci. Tā mēs nodevām to reizējai Līvānu pilsētas izpildkomitejai četru stāvu kopmītņu ēku.

Betona cehu, kurš arī atrodas uzņēmuma teritorijā, tā arī neuzbūvējām. Projekts bija skaists, bija pasūtītas vācu iekārtas, maisītāji, betona mezgls, viss bija domāts tikai meliorācijas sistēmas būvēm, jo toreiz mēs pat tiltus būvējām. Bet labi vien

ir, ka beigās pietrūka lidzekļu un cehu nepabeidza, jo šodien apstājusies ražošana arī Jēkabpils dzelzsbetona rūpnīcā.

Tehniku pēc sastādītā privatizācijas projekta mēs atdevām, dažas vienības pārdevām, vēl dažas palikušas. Tehnika tepat mūsu rajonā ir, bet tā netiek pilnībā izmantota, jo, lai, piemēram, ielietu buldozerā — T-130 simts litrus eļļas, vajag 50 latu, par katru autotransporta vienības reģistrēšanu — 150 latu, tad vēl ceļu nodoklis, maksa par pārēģistrēšanu.

Tehniku daļēji saglabāja arī SIA «Līvānu meliorators»: izsējēji K-700 (2 traktori), 3 kaļķu pārvadāšanas mašīnas. Šī firma veica arī augsnē kaļķošanu zemnieku saimniecībās. Bet tagad, kopš pārtrauca darbu Jēkabpils «Dolomīts», no kurienes nēmām kaļķošanas materiālu, tas jāvēro no Salaspils. Ko var šodien nokaļkot, ja aptuveni 2,5 tonnas kaļķojamā materiāla vajag uz hektāru, bet mašīnā var atvest tikai 10 tonnas.

SIA «Līvānu meliorators» ir paņēmusi cirsmu un nedaudz nodarbojas ar mežizstrādi. Tā pārdeva meliorācijas tehniku, lai iegādātos koku vedējus un zāgus. Taču šo SIA draud izputināt lielie kokapstrādes uzņēmumi.

Pašreiz problēmas ir zemniekiem, kas saņēmuši išpāsumā nenomeliorētas zemes. Viņi prasa mūs veikt šos un citus darbus, bet samaksāt nespēj.

Ja būtu, kas maksā, mēs arī šodien varētu strādāt, bet Latvijai jau meliorācija nav vajadzīga. Valsts pārziņā ir tikai sūkņu stacijas, polderi, kadastrī, par praktiskajiem darbiem vairs neviens neatbild. Palikusi vairs tikai Melioratoru biedrība un viena meliorācijas nodaļa Zemkopības ministrijā, kas izpilda valsts funkcijas.

Toties mums bija kampaņa Latvijas mērogā, kad pēc saraksta tehnika bija jānodod sistēmpārvaldē, mūsu zonā Jēkabpili. Es aizvedu 2 daudzkausus ekskavatorus, 2 buldozerus T-130. Domāju, ka tas būs muzejs, kur varēs redzēt, kāda tehnika bija, jo darbam jau tā vairs nederēs, tāpēc, ka ilgi stāvot, būs sarūsējusi. Bet to, kas gaidāms laukiem bez meliorācijas, var redzēt jau šodien, kad aizaug atklātā novadgrāvu sistēma.

Vēl pāris gadus mūsu rajonā meliorācijas bāze būs, bet mēs jau skatāmies uz Rietumiem, varbūt atbrauks kāds vācu meliorators un visu Latviju nomeliorēs, jo mūsu sistēmā paši strādājošie maz ko ir noprivatizējuši. Es negribētu piedzīvot to brīdi, kad Latvijas melioratori ārzemniekiem būs vajadzīgi tikai tāpēc, lai izcirstu krūmus, ir taču jābūt pašciešai. Pats esmu meliorācijā nostrādājis kopš 1969. gada, 70% mūsu uzņēmumā strādājošo ir nākuši no laukiem, arī darbu pastūtāji ir lauku cilvēki, tāpēc novēlu viņiem tomēr būt optimistiem.

**J.Romāna stāstījumu pierakstīja Daina Kursīte
Andra Kursīša foto**

Par Latviju — uz barikādēm ietu vienmēr

Ne tikai dienas, bet arī gadi satinas tikāt ātri, ka vairs nevar saprast, kurš īstais pavediens, lai to kamolu attītu. Skaties, kā gribi, bet jau pieci gadi aizgājuši no tiem janvāra notikumiem, kad uz barikādēm, sargājot Rīgu, sargājot Latviju, vienā ritmā sirds sita visu novadu pārstāvjiem.

Janvāra aukstajos un tumšajos vakaros viens pēc otru arī no Preiļu centra ceļā devās autobusi ar drosmīgākajiem vīriem. Te bija ne tikai prelieši, pilni autobusi piebrauca no pagastiem, no Aglonas. Rožupieši, līvānieši brauca pa taisno.

Kur šodien ir un ko dara šie drosmīgie, kas bija gatavi ar kailām rokām, tikai ar lielu spītu un apņēmību nosargāt savu tēvu zemi.

Rozupes kultūras nama direktore Valija Vaivode rīkoja atmiņu vakaru «Pie atmiņu uguns» un jau tagad, tikai pēc pieciem gadiem saskārās ar to, ka laika gaitā viss piemirstas, izbalē. Pamazām vien, aptaujājot braucējus, savākti to uzvārdi, kas no Rozupes, kā pirmie no rajona, devās uz Rīgu. Tikko bija beigusies tautas manifestācija Daugavmalā, rožupieši divos autobusos no tās atgriezušies un atkal izdzīrudiši aicinājumu ierasties Rīgā. Nakti divu stundu laikā viņi saorganizējās un atkal devās ceļā. Grupas mainījās, bet visu nedēļu rožupieši sargāja televīzijas torni Zaķusalā.

Pie atmiņu uguns patiesām dega daudz sveču, simbolizējot ugunkurus. Tie Rozupes vīri, kas bija ieraudušies tikties ar atmiņām, — Andris Vaivods, Vladislavs Salcevičs, Vitals Stonkuss, Andris Skrebels, Jānis Vaivods, Valdis Vaivods, Andris Lācis stāstīja par toreiz izjusto, pārdzīvoto. Bija ieraudušies arī citi ģimenes locekļi, kas pārdzīvoja par saviem tuviniekiem, baiļojās viņu dēļ, tomēr jebkurā diennakts stundā spēja sagatavot siltas lidzņemamās drēbes, ēdieņu. Slimības un nespēka dēļ pie atmiņu uguns neieradās Tekla Kalvāne un Albīne Rudzāte. Viņas un vēl citas rožupieši bija tās, kas cepa cepumus, gatavoja viriešiem lidzdomāmus ēdienu.

Sarikojumā piedalījās pagasta padomes prieķsēdētājs Viktors Kūka, kurš arī 1991. gadā Rozupes ciemā bija sādā amatā, bija viens no aktivākajiem barikāžu cīnītāju organizētājiem un dalībniekiem.

Viktors Kūka sarikojuma dalībniekiem pasniedza pagasta padomes saņēmējās nelielās piemīnas veltes, kā arī ierosināja šādas tikšanās sarikot arī turpmāk, bet Rozupes vīriem — savas atmiņas pierakstīt, citādi sī pašu rokām veidotā vēsture neglābjami zudis no jaužu un arī no pašu piemīnas.

Ja šodien vajadzētu, vai šie vīri ietu atkal uz barikādēm, vakara gaitā izskanēja arī šāds jautājums. Dažs raustīja plecus, bet citi teica, ka toreiz sargāja nevis valdību, bet Latviju. Un tāpat šodien, ne jau viena vai otra kunga vadītās valdības dēļ, bet par Latviju — ietu.

L.Rancāne

Ārštata autoru ievēribai

Laikraksta «Novadnieks» redakcija paziņo saviem ārštata autoriem, ka ar 1996. gada 1. janvāri saskaņā ar izmaiņām likumdošanā honorāri tiek aprēķināti tikai autoriem, kuri ir uzrādijuši savu vārdu, uzvārdu, adresi un personas kodu.

Deja 15 gadu garumā

♦ Jersikas pagasta jauniešu deju kolektīvs pastāv jau 15 gadus. Kopā ar vadītāju Anitu Lukjanskiju uz skatuves nodejotīgiem kilometriem desmiti, no plēstas ne vienas vien kurpu zoles, sniegti koncerti pašu ļaudim un ārpus pagasta robežām. Pavisam nesen pagastā notika kolektīva 15. dzimšanas dienas svīnēšana.

...Ticēsiet, neticēsiet... reiz no Daugavas Jersikā izkāpa Džins... Varbūt vēl no senajiem Visvalža laikiem, varbūt no kā cita...

Vīņš virpuļoja, griezās, locīja visādu deju rakstus un ličločus. Reizumis savās dejās Džins dingoja kādu meldīju līdzi, reizumis skaitīja: viens i divi, trīs i četri... un valcerēja, polkoja, galopoja...

Tas bija neparasts notikums Jersikā. Un arī Džins bija neparasts.

Beigu beigās gandrīz vai visa Jersikas jaunatne neglābjami bija dejas varā! Tas pats notika arī ar Anitu. Toreiz, 1981. Un tā jau 15 gadus...

Jā, dejas Džins, šis dejas gariņš Jersikā dzīvo vēl šobaldien. Un ir laimīgs. Vīņam te patīk. Un mums arī.

Un tā 27. janvārī atkal visi esam kopā jubilejas sārkojumā, un atkal dancis iet valā...

Gavīnieku deju soļi mijas ar Jersikas skolotāju ansambļa dziedātājām dziesmām. Jubileju kuaplina vietējās skolas mazie solisti Gita Švirkste, Inga un Intars Gurčenoki,

Sporta jaunumi

Mūsu policisti — pirmie!

Visā pagājušā gada garumā republikā risinājās Iekšlietu ministrijas darbinieku ceturtā spartakiāde. Visās sacensībās aktīvi piedalījās arī Preiļu rajona policijas nodalas komanda. Biatlonā pērn tika izcīnīta piektā vieta, svaru bumbas celšanā — otrā vieta, šaušanā mūsu rajona policisti bija labākie. Bet tuvīnā komanda jau septito gadu pēc kārtas paturēja lidera pozīcijas. Šajā sporta veidā visvairāk ieskaites punktu komandai savāca labākie tūvcīņieki Anatolijs Tarasovs, Romāns Melnis un Juris Leitāns.

Nu jau piektā Iekšlietu ministrijas spartakiādes ietvaros 2. un 3. februārī Rēzeknē risinājās sacensības dienesta biatlonā. Preiļu rajona policijas nodalas komandas sastāvā bija policijas nodalas ceļu policijas priekšnieki, vietnieks policijas virsleitnants Aleksandrs Linkēvičs, Aglonas policijas ieširkņa dežuranta palīgs, policijas virsseržants Andris Mežnieks, rajona policijas nodalas dežūrdājas kārtīnieks vadītājs, policijas seržants Jānis Prikulis un rajona policijas nodalas kadru grupas inspektorš, policijas leitnants Aleksandrs Bogdanovs.

Aleksandrs Bogdanovs pastāstīja, ka sacensību pirmajā dienā notika patrušlēpo-

meiteņu vokālais ansamblis, Līvānu 1. viendusskolas kapela «Dunduriņš» un četri jaunieši pagastā dzīvojošo bērniņu pāriši, kuriem vienu deju iemācījusi Anita pati. Tas — kā pierādījums, ka Jersikā dejo un dejos.

Bet — «vai tu zini, kas ir laime? Kas ir prieks?» Atbilde nāca koncerta noslēguma dejā un dziesmā — «Tā ir labu draugu saime, kurā nejūties lieks.» Un mūsu dejotāji visi kā viens to apgalvo. Šovakar — daudz viesu, apsveicēju, daudz siltu un labu vārdu. Gavīniekus sveic Kultūras ministrijas Preiļu rajona inspektore Inta Ancāne, rajona deputātu padomes sekretāre Valentina Brice, seklo kādreizējo dejotāju grupīnas apsveicīkumdeja. Kolektīvu sveic arī meitenes no tālās Francijas... ar deju un... «auto»...

Svētī kāpiet ātri. Izskan un aizvējo ziedu smaržām līdzi...

Bet prieks paliek! Laime un gandarījums. Un nenovecojam. «15» — tie jau tādi pusaudži gadi vien ir. Viss mūžs vēl priekšā, vēl jāaug, vēl tālu jāet. Kopā ar dejas garu — Džinu, kurš reiz izkāpa no Daugavas...

Lai jūsu varēšanai, mākai un gribēšanai dejot ir Latvijas liepu kuplums un skaistums!

Līgo laiva... 15 gadu garumā un vēl daudz ilgāk!

M. Vaivode,
Jersikas kultūras nama vadītāja

jums 10 kilometru distancē, kurā visi komandas dalībnieki startēja vienlaicīgi un slēpoja grupā, pa ceļam apstājoties divās ugunslīnijās un šaujot no dienesta ieročiem. Šajā slēpojumā komanda izcīnīja otro vietu.

Otrajā sacensību dienā bija komandu stafetes slēpojums 7,5 kilometru distancē. Finišu prelieši sasniedza atkal otrie, tikai dažas sekundes zaudējot Jēkabpils komandai.

Pēc abu dienu snieguma kopvērtējumā Preiļu rajona policijas nodalas komanda izcīnīja pirmo vietu un ceļojošo kausu. Biatlonisti izteica sirsnīgu pateicību slēpošanas entuziasmiem no Aglonas Andrim Tūlam, Jurim Cakulam, Feoktistam Pušņakovam un īpaši Anatolijs Pupicam, kuri palīdzēja komandai sagatavoties spartakiādes sacensībām, ierīkoja trasi treniņiem un morāli atbalstīja visu komandu.

Pēc spartakiādes programmas nākamās sacensības paredzētas galda tenisā. Tās notiks martā, un komanda jau cītiņi gatavojas. Bet tuvākajās dienās policisti rādis savus spēkus policijas nodalas rīkotajās sacensībās slēpošanā.

L.Kirillova

Zemessardzes informācija

35. Preiļu Zemessardzes bataljonā notikušas visu bataljona zemessargu apmācības. Mācību programmu apguvusi lielākā daļa personālsastāva. Paldies tiem vecajiem latviešu vīriem, un it sevišķi lauku cilvēkiem, kas 50-60 gadu vecumā regulāri nāk uz mācībām. Uzsvars tika likts uz taktiku un šaušanu. Nodarbinās varētu veikt daudz efektīvāk, ja netrūktu materiālās bāzes. Daudzi zemessargi ir beiguši Česu kārniņku mācību centra kursus, daži mācās NAA. Štāba darbinieki gada laikā ir apmeklējuši arī specjalizētās mācības savās nodalās, kuras vadīja ārziņu virsnieki. Pēc šo mācību beigšanas izsniegti attiecīgi sertifikāti.

Janvārī 25 kandidāti nodeva zemessargu zvērestu un tika uzņemti LR Zemessardzē. Viņiem mācību process būs jāzīriet pēc jauņās apmācību programmas.

Bataljona štābs komplektē jauniešus dienestam LR Zemessardzē. Pašlaik četri jaunieši no mūsu rajona jau dienē šajā militārajā struktūrā. Šeit jāpieciez vērība jaunsargiem, kuri ir nākošie kandidāti dienestam Zemessardzē. Jau tagad viņi kopā ar zemessargiem mācās un pilnveido zināšanas militārājos priekšmetos. Paralēli militārajām mācībām zemessargi veic arī policeiskās funkcijas. Tāpat kā agrāk, tiks apkarooti gan nelegālā alkohola tirgotāji, gan mežu zagļi. Arī turpmāk tiks rīkoti regulāri reidi rajona

apdzīvotajās vietas sabiedriskās kārtības uzturēšanai.

Bataljona zemessargi bieži tiek aicināti apsargāt dažādus kultūras pasākumus. Ir noslēgti arī pastāvīgi līgumi par dažādu objektu apsardzi. Arī turpmāk bataljona štābs gatavs slēgt līgumus par apsardzi ar fiziskām un juridiskām personām.

Turpmāk liela vērība tiks pievērsta radioviļņu izstarojumu nelegālo iekārtu konstatēšanai. Šeit jāpiezīmē, ka LR AK 146. pants par radioraidītāju lietošanu bez atlaujas paredz Ls 100 naudas sodu un aparātūras konfiskāciju. Pie šiem nelegālajiem sakaru līdzekļiem pieder visi radiotelefoni, kuriem frekvence ir 46-49 MHz. Lietošanas atlauja ir vajadzīga arī 20-40 km darbības rādiusa 400 MHz telefona radiopagarinātājiem.

Visi iepriekšminētie aparatā pārsvārā ir Āzijas valstu rāzojums un ir paredzēti Austrumāzijas un Āfrikas rajoniem. Mūsu valsts prasībām tie neatbilst, jo Latvijā atlautais radiotelefonu diapazons ir 900 MHz. Piedevām daudzu šo radiotelefonu sarunas mēs esam spiesti klausīties, jo tie darbojas Zemessardzes frekvencēs. Jāpadomā arī 400 MHz radiopagarinātāju īpašniekiem, kuri par saviem telefoniem ir izdevuši Ls 400-500, bet tos var noklausīties pat ar sadzīves radioaparātu.

35. ZS bataljona Informācijas nodaja

Valsts ieņēmumu dienests informē

Kas jāzina, aprēķinot zemes nodokli

Saskaņā ar 1995. gada 14. novembra likumu «Grozījumi likumā «Par zemes nodokli», Finansu ministrija ar 1996. gada 12. janvāra vēstuli Nr.05-1/104 noteikusi, ka, aprēķinot zemes nodokli 1996. gadam, zemes nodokļa likmes, kas noteiktas ar minēto likumu, reizināmas ar indeksācijas koeficientu 1,23.

Likmes noteiktas latos par vienu hektāru:

Aglonas pagasts	— 0,64,
Aizkalnes pagasts	— 0,85,
Galēnu pagasts	— 0,96,
Jersikas pagasts	— 1,06,
Pelēču pagasts	— 0,96,
Preiļu pagasts	— 1,60,
Sutru pagasts	— 1,06,
Riebiņu pagasts	— 1,60,
Rožkalnu pagasts	— 1,02,
Rožupes pagasts	— 1,02,
Rudzētu pagasts	— 0,85,
Rušonas pagasts	— 0,81,
Saunas pagasts	— 1,33,
Silajānu pagasts	— 0,85,
Stabulnieku pagasts	— 1,28,
Turku pagasts	— 0,96,
Sīkulalna pagasts	— 1,02,
Upmalas pagasts	— 1,02,
Vārkavas pagasts	— 1,06.

Līvānu pilsētā likme ir 1,60 santimi par kvadrātmētru, Preiļu pilsētā — 16,0 santimi par 100 kvadrātmētriem.

Kā aizpildīt pievienotās vērtības nodokļa deklarāciju

Saskaņā ar likumu «Par pievienotās vērtības nodokli», apliekama persona, kas ir reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā, līdz 1996. gada 1. aprīlim iesniedz pievienotās vērtības deklarāciju, veicot visus norēķinus ar valsts budžetu.

Pievienotās vērtības nodokļa deklarācijas par pirmstakšācijas gadu otrā pielikuma (LR Ministru kabineta 1995. gada 18. aprīla noteikumi Nr.107) aizpildīšanas kārtība ir šāda:

— ailē «Aprēķinātās» ierakstāms pievienotās vērtības nodoklis, kas bija aprēķināts iemaksai valsts budžetā, par pirmstakšācijas gadu un atbilst nodokļu deklarāciju 15. vai 14. kodu ailēm;

— ailē «Samaksātās» uzrādāma pievienotās vērtības nodokļa summa, ko apliekama persona faktiski ir iemaksājusi valsts budžetā pirmstakšācijas gadā;

— ailē «Maksājams budžetā vai no budžeta atmaksājamais» ierakstāma tā star-

pība, kas veidojas starp aprēķinātām un iemaksātām summām valsts budžetā.

Ja reģistrētā apliekamā persona gada laikā veikusi gan ar nodokli apliekamus, gan neapliekamus darījumus, pirms gada deklarācijas iesniegšanas ir jāpārrēķina darījumu proporcija (likuma 10. panta 5. daļa) kopumā par gadu un, ja nepieciešams, jākoriģē atskaitāmā priekšnodokļa apmērs.

Nodokļa deklarācija ir jāiesniedz, ja apliekamā persona darbojas nepilnu gadu.

Sakarā ar to, ka likums «Par pievienotās vērtības nodokli» stājies spēkā 1995. gada 1. maijā, bet līdz tam bija spēkā likums «Par apgrozījuma nodokli», tad par 1995. gadu nodokļu maksātājam līdz 1996. gada 1. aprīlim jāiesniedz Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu inspekcijs deklarācija par gada apgrozījuma nodokli (par periodu no 1995. gada 1. janvāra līdz 1. maijam), jāveic norēķini ar budžetu, ja tie vēl nav veikti.

Nodokļi jāmaksā arī sabiedriskajām organizācijām

Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu kontroles departaments atgādina, ka atbilstoši likuma «Par sabiedriskajām organizācijām un to apvienībām» prasībām sabiedriskās organizācijas katru gadu ne vēlāk kā līdz 31. martam iesniedz Valsts ieņēmumu dienesta nodajai pēc savas atrašanās vietas finansiālās darbības deklarāciju par iepriekšējo gadu. Jāiesniedz arī pārskats par saņemto ziedoju apjomu, ziedotājiem un ziedoju izlietoju mu.

Tas viss ir saskaņā ar sabiedrisko organizāciju un to apvienību finansiālās darbības deklarāciju iesniegšanas kārtību.

Politiskās organizācijas minēto deklarāciju un pārskatu iesniedz katru gadu ne vēlāk kā līdz 1. martam.

Saskaņā ar likumu «Par uzņēmumu ieņākuma nodokli» uzņēmuma ieņākuma nodokli maksā arī sabiedriskās organizācijas par saimnieciskās darbības ieņākumiem un reliģiskās organizācijas, ja tās gūst ieņākumus no saimnieciskās darbības (neiemot vērā ieņākumus no reliģiskās darbības, kas noteikta «Relīģisko organizāciju likumā»). Likumā noteiktajā kārtībā tām jāiesniedz uzņēmumu ieņākuma nodokļa deklarācija.

VID Preiļu rajona nodalas nodokļu inspekcijs priekšnieces M.Smirnovas informāciju publicēšanai sagatavoja L.Kirillova

Zinātnieka padomi zemniekiem

Kā apkarot grauzējus

Pārtikas un lopbarības produkcijas uzglabāšanas laikā to visur un vienmēr apdraud un bojā grauzēji — peles un žurkas, nodarot nopietrus saimnieciskus zaudējumus. Bez tam ar savām ērcēm un blusām tie izplata visadas bīstamas mājdzīvnieku slimības.

Saulē atgriežas

Kazimira Galuma fotogrāfija

Pārdod

Ietotus balķu iekrāvējus Fiskar HIAP un Jonsered, cena 2800-5300 USD. Tel. 8-247-22135;

maizlietotu automašīnu GAZ-53A. Tel. 23964 no 19 līdz 21;

BMW-518, 1983.g., un Opel Record, 1987.g. Tel. 21525;

Audi-80, automātiskā ātrumkārba, labā stāvoklī, 1980.g. Tālr. 56622;

konveijera siena grābekļus, traktora plaujmašīnu, mēslu izkliečētāju PRT-10 vai mainai pret ROU-6, sienu rulonos. Tel. 55614;

ķēvi. Tālr. 36624;

lecinātu vaislas ķēvi. Tālr. 21060;

sertifikātus vai maina. Tel. 18205.

Pērk

kartupeļus. Tālr. 44172;

jenotu un caunu ādas. Zvanīt 57769 otrdienās un piektienās no plkst. 10 līdz 16;

MTZ-50 ar iedarbināšanas motoru, darba kārtībā, līdz Ls 1000. Tālr. 65118;

automašīnu VAZ, var būt remontējama. Tel. 23964 no 19 līdz 21;

aitas, Ls 0,40 par dzīvsvara kg.

SIA «Dardedze» atjauno egles, priedes, berza papirmalkas un finierkluci iepirkšanu Līvānos. Cetnieceibas ielā 8. Pieņem priedes balkus diametrā no 12 līdz 22 cm, garums 3 m, cena 23 USD. Samaksa tūlītēja. Piedāvā transporta pakalpojumus ar «Fiskaru». Zvanīt 44422.

Tel. 36624;

gaļu. Tel. 24535;

gaļu, arī lopus dzīvsvarā. Tel. 55614;

gaļu. Tel. 42541;

gaļu. Tālr. 55743;

traktoru T-150K darba kārtībā par Ls 300. Zvanīt Liepājas raj., Vērgale 8-234-95942;

māji Kastīres vai Pienīju apkārtnē, ūdens un meža tuvumā. Tālr. 8-27671053;

automašīnu GAZ-53 vai GAZ-SAZ-3507 (pašizgāzējs). Tālr. 52544.

Maina

3-istabu dzīvokli pret 1-istabas dzīvokli. Abi Preiļos, labiekārtoti, centrā. Tel. 24424.

Dažādi

Pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus Līvānos, universālveikala grāmatu nodalā. Tālr. 43688.

Remontēju un pārveidoju UTN-5 degvielas sūkņus D-21 motoriem. Zvanīt 54714 pēc 20.

Vajadzīgi lietišķi cilvēki darbam MLM sistēmā. Tālr. 23942.

Remontēju dzīvokļus. Tel. 23887.

Magnētiskās vētras februārī: 8., 11., 16., 22., 28.

Krāsu ietekme uz cilvēka psihi

Krāsas atšķirīgi iedarbojas uz organizma dzīvības procesiem. Piemēram, sarkanā krāsa paātrina sirdsdarbību un paaugstina asinsspiedienu; zilā un zaļā iedarbojas nomierinoši. Dzeltenā krāsa stimule smadzeju darbību, taču tā var izraisīt arī agresīvas reakcijas.

Krāsa ietekmē ne tikai pašsajūtu un gārastāvokli, tā maina arī interjerā valodošo atmosfēru. Viegli zilie un zaļiem toni rada nomierinošu gaisotni, silti sarkanie un dzeltenie toni rosina aktīvai darbībai. Eksstraverti (uz ārpasauli vērsti raksturi) labi

jūtas telpās, kas nokrāsotas spilgtos toņos, bet intraverti (noslēgti raksturi) dod priekšroku mierīgiem toņiem.

Enerģiski cilvēki cienā tīras, gaišas krāsas, bet baltās, pelēkās, zilās krāsas vēsie toni saista racionalus, metodiskus, godkārīgus cilvēkus.

Jāizvairās no krāsām, kas nomāc, skundina, vieš drūmas domas. Biežāk jānāk sakarē ar dabiskajām krāsām — ar mežu un plāvu zālumu, ar maigajiem lauku puķu akvareļiem, ar upju zīlumu un jūras zilganzaļo plašumu.

Sludinājumi un reklāma ☎ 22305

Balvu SPK mainis mazgātu vilnu pret dziju, tautiskām segām, logu aizkariem un trikotāžu. Preces varēs iegādāties ari par naudu.

Gaidīsim jūs šados pagastos pie veikalā: 13. februārī Vanagos 9.00, Rožupē 12.00, Sutros 14.00; 14. februārī Priekuļos 9.00, Anspokos 12.00, Smelteros 14.00; 15. februārī Rimicānos 9.00, Vārkavā 12.00, L.Klaparos 14.00.

Uzziņas pa tālruni 8-245-22163, 22285.

**9. februāri Liču KN
5.ŠLAKAS nakts programma un diskotēka ar DJ Kasparu.
Ieejas biljetes no 22.00 — 1,5 lati, no 23.00 — 2,0 lati.**

**АТТЕСТАЦИЯ
ПОЛЬЗОВАТЕЛЕЙ
БЕНЗОПИЛАМИ
ВСЕХ МАРОК
¤ 21450, 22627, 21041**

Paldies visiem, kas dalīja bēdu smagumu kopā ar mums, izvadot pēdējā gaitā Stanislavu ZAGORSKI.

Piederīgie

Iepērk dažādas elektroiekārtas: transformatorus, transformatoru apakšstacijas (KTA), atdalītājus, izolatorus ŠF-20 un citas iekārtas. Apmaksa tūlītēja. Tel. 8-247-74750.

Veikals «Lidumnieks» pārdom automašīnas «Latvija» priekšējo tiltu komplektā un AVIA-31 priekšējo tiltu, riepas un citas rezerves daļas.

Pieteikties personi pie veikala vadītājas vai zvanīt 22141 darba laikā.

Izīrē telpas bāram ar iekārtu, kā arī tukšas telpas. Tālr. 22009.

**Sestdien, 10. februāri
Preiļu tirgū pārdos kvalitatīvus paklājus un grīdas celiņus.
Tos varēs ari pasūtīt sev vēlamā krāsā, formā un lielumā.**

Vajadzīga strādnieku brigāde meža izciršanai ar savu tehniku un transports kokmateriālu izvešanai. Cirsma atrodas Līvānu — Preiļu šosejas tuvumā.

Tālr. 8-22-916262, 8-27671053.

Zvanīt vakaros.

Ar bēriem, mazbēriem un padarītiem darbiem Tu paliec šai saulē un mūžībā. Skumju bridi esam kopā ar skolotāju Intu Broku, TĒVU smiltājā izvadot. Dravnieku pamatskolas skolotāji

Tā tēvi aiziet...
Ne jau pēkšni — nē,
Tik mums vien šķiršanās
šķiet vienmēr pēkšņa,
Iet viņi pamazām, pavism lēni,
Kāpj lejup, kāpj pa gadu kāpnēm.
V.Rūja
Esam kopā ar Anastasiu Beinaroviču
brīdi, kad pēdējē ziedi gulst
uz TĒVA kapa.
A/f «Turība» darba biedri

Mirdzošā sniegā nolija asaru lietus,
Pavadot dvēseli baltu tālājā ceļā...
Izsakām līdzjūtību Magdalenas
BUKAS ģimenei, no viņas
uz mūžu atvadoties.
Gailīšu pamatskolas kolektīvs

Man sāp kā apinim, kas vijas
tukšumā,
Sāp turēties pie gaisa, pie nekā...
Esam kopā ar Jeļenu Vaivodi,
TĒVU smiltājā pavadot.
Vārkavas vidusskolas kolektīvs

Ar sauli dzīvi sāk,
Un dienas steidzas,
Ar zaļu skuju gājieni beidzas,
Sirds palicējiem sāp.
Skumstam kopā ar Jāzepa PUDULĀ
piederīgajiem, izvadot
viņu pēdējā gaitā.
Mājas kaimiņi

Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt bēdas
No sirdīm, kuras sāpēm pielijušas.
Skumju bridi esam kopā ar Intu
Broku, TĒTI smiltājā pavadot.
Kaimiņi

Nedomāji tu, ka sauli lecot
Neredzēsi rīt,
Nedomāji tu, ka sākto darbu
Nespēsi vairs padarīt.
V.Rūja
Izsakām dziļu līdzjūtību Moisejevu
ģimenei, DĒLU traģiski zaudējot.
Baško, Antāni

Šobrīd daudz vairs nevajaga,
Tikai dažas zemes pēdas,
Svaiagu, zaļu egles zaru,
Ar ko apsegīt smagās bēdas.
A.Strautiņš
Izsakām līdzjūtību Viktoram
Moisejevam sakarā ar
BRĀĻA Jāņa nāvi.
SIA «Detāļu remonts» kolektīvs

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759. Pasūtījuma indekss 3033.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums
«Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,71. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

**Redaktors
Pēteris Pīzelis**

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018
iespiests SIA «Latgales druka»,
Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.
Ofsetiespiedums. Metiens 5050.